

CIHÁDOR

BÁTASZÉK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

Bátaszékért
Egyenlőség, szabadság, testvériség
▶ **3. oldal**

Bátaszék Sport Egyesület
Új családtaggal bővül a BSE
▶ **4. oldal**

Szépkor
Az idő szépsége
▶ **10. oldal**

Úszás
Már az év elején úszunk a sikerben
▶ **14. oldal**

Testületi ülésen hallottuk

Bátaszék Város Önkormányzatának Képviselő-testülete január 26-án tartotta első rendes ülését, amelyiken valamennyi városvezető megjelent.

A tanácskozás dr. Bozsolik Róbert polgármester napirend előtti tájékoztatójával vette kezdetét. A városvezető beszámolt az elmúlt bő egy hónap Bátaszéket érintő eseményeiről. Többek között egyeztettek az óvodai konyha felújításáról, városi támogatási lehetőségekről, játszótérfelújításról, aláírták az általános iskola korszerűsítését biztosító szerződést. Szó esett az idők ellátását biztosító intézmény fejlesztéséről is. A vajdasági Topolyán vett részt megbeszélésen a bátaszéki delegáció. Zajlik az önkormányzat költségvetésének az összeállítására. A városi közbiztonsággal kapcsolatban egyeztettek rendőrségi vezetőkkel, képviselőkkel.

A napirendek között elfogadta a testület Nyakas Gábor ügyvezető tájékoztatóját a városi köztemető 2021. évi üzemeltetésével összefüggő bevételekről, kiadásokról. A köztemető 2022. évi Üzemeltetési és Fejlesztési Tervét is elfogadták a fejlesztési költségek meghatározása mellett.

Sor került a BÁT-KOM2004 Kft. 2022. évi üzleti tervének elfogadására, az önkormányzattal kötött szerződéseinek az aktualizálására. A bátaszéki nagyrendezvényeket is elfogadta a testület a tervezett költségvetésükkel együtt. Újból vitát generált a Bátaszéki Bornapokra szánt önkormányzati önrész összege, illetve a televíziós szolgáltatásra – ajánlat alapján – kalkulált pénz mértéke. Kiválasztották bizonyos városüzemeltetési feladatok el látására a vállalkozókat. Döntés született önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására pályázat benyújtására. A IV. háziorvosi körzet fel-

adatainak tartós ellátása érdekében pályázati felhívást tesznek közzé. Egyedi kormánydöntés alapján érkező támogatás felhasználásához közbeszerzési szakértőt választott a városvezetés. Módosították a képviselő-testület és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló önkormányzati rendeletet, és felülvizsgálták a fizetési kötelezettséget megállapító rendeleteket. Tárgyalták más mellett a polgármester illetményét, valamint a Rákóczi Szövetség támogatási kérelmét, illetve az általános iskolai felvételi körzeteket.

A januári ülést követően február 15-re hívták össze a város vezetőit, hogy döntenek a 2022-es évi költségvetésről, azonban hosszas vitát követően sem tudtak megegyezni a képviselők, annak ellenére, hogy előzetesen minden bizottság tárgyalta és elfogadásra javasolta az előterjesztést, és a javaslat már tartalmazta azokat a megszorításokat, amelyek lehetővé tették volna a településünk idei évi költségvetési egyensúlyát.

A testület az első napirendi pontot, amely javaslat a BÁT-KOM2004 Kft. 2022-es költségvetéséből 10 millió forintot vont el, egyhangúlag fogadta el, viszont a Bátaszékért Marketing Nonprofit Kft. 7.5 milliós forráselvonását nem támogatták, és nem értettek egyet többek között abban sem, hogy az idén a civil szervezeteket pénzügyileg nem tudja támogatni az önkormányzat.

Dr. Somosi Szabolcs alpolgármester húszadszorra tárgyal költségvetést, de elmondása szerint ilyen helyzetre nem volt még példa. A bevételi források mellett a megszorítások következményeként az idei évben nemhogy stagnál, de valószínűleg visszaesést kell majd tapasztalni a város fejlődésében. Míg dr. Puskás Imre képviselő úgy véli, hogy a tavalyi évhez képest

kapott magasabb állami támogatás mellett az önkormányzat a kötelező feladatvállalásait megfelelően el tudja majd látni. És a tavaly megkapott több, mint 100 millió forintból sikerül végre a kövesdi bekötőutat is felújítani. Dr. Bozsolik Róbert polgármester pedig abban bíz, hogy ahogyan a tavalyi évben is, úgy a 2022. év második felében érkehetnek olyan plusz források a településre, amelyek lehetővé teszik majd a mostani, szűkös költségvetés kiegészítését.

Mivel a költségvetést nem fogadta el a testület, így azt egy későbbi időpontban újratárgyalják. A polgármester külön felszólította a testület tagjait, hogy mindenki készítsen tervet, konkrét javaslatot arra vonatkozóan, hogyan lehet úgy *finomhangolni* az egyes pénzügyi tételeket, hogy az mindenkinek megfelelő és mihamarabb elfogadható legyen. Valamint ismét felhívta a testület figyelmét a konstruktivitásra, amely alapja a közös és célravezető munkának.

A további napirendi pontokban egybehangzó igennel döntöttek az előjárók, úgy mint a Keresztély Gyula Városi Könyvtár 2021. évben végzett munkájáról és a 2022. évi elképzelésekről szóló beszámoló, a képviselők vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítéséről és a közmeghallgatás időpontjáról, ami 2022. március 9-én tartanak.

A zárt ülésen tárgyalt napirendi pontok mellett még szó volt arról is, hogy az idei esztendőben a közfoglalkoztatási programban résztvevők száma is csökken. Hat főnek lesz lehetősége valamelyik önkormányzati intézményben munkát vállalni.

További friss híreket és információkat a bataszek.hu weboldalon találhatnak. *csak*

Meghívó közmeghallgatásra

Bátaszék Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a *Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. 54. §-ában* foglaltakra figyelemmel **2022. március 9-én (szerdán), 17 órai kezdettel**

KÖZMEGHALLGATÁST

tart a Városháza Házasságkötő termében.

Az állampolgárok 13:00-tól 16:30-ig, a **74/591-507-es** vagy a **74/591-918-as** telefonszámon bejelenthetik javaslataikat, észrevételeiket, melyekre a közmeghallgatás alatt választ is kapnak.

Egyenlőség, szabadság, testvériség

Az 1848. február 23-i párizsi forradalom híre Tolnában érte Petőfit. Az éppen ronklátogatáson lévő költő szinte rohamtempóban ment Pestre, ahol meglepetésére semmi történés nem várta; ehelyett mindenki tőle várt valamit. A szervezkedés megkezdődött, március 19-re időzítették az ifjak a követeléseik szétoztását, ám közbeszóltak a bécsi események: március 13-án a császárvárosban kitört forradalom nagy megdöbbenést keltett az akkor 160 ezer lelket számláló ikervárosok, Pest-Buda értelmiségei között.

Míg a francia fővárosban barikádok és hullahegyek emelkedtek, Bécsben pedig Latour grófot lámpavasra húzták, addig a két nappal későbbi magyar forradalom teljesen vértelenül zajlott le.

A márciusi ifjak a szemerkélő esőben indultak a Pilvaxból az egyetemre. Előbb

az orvoskar hallgatóihoz, majd velük a politechnikum diákjaihoz, azután pedig együtt a jogászokhoz vonultak. Minden helyszínen elhangzott a kiáltvány és a Tizenkét pont, Petőfi pedig elszavalta költeményét. A jogászok és az utca népének csatlakozásával – egyes becslések szerint – mintegy kétezresre duzzadt, egyre lelkebb tömeg a költő vezetésével átvonult a közeli Landerer és Heckenast nyomdához.

A pesti nép szabadította ki a sajtóvétség miatt bebörtönzött Táncsicsot március 15-én. Az akció viszonylag könnyen ment, ugyanis a börtön ablakain nem volt rács, az osztrákok csak bedeszkázták a nyílásokat. A forradalmi tömegnek mindössze le kellett feszítenie a deszkákat, Táncsics pedig egyszerűen belépett az ablakból a hintóba.

1848. március 15-én megszületett a modern parlamentáris Magyarország, és

megkezdődött a szabadságharchoz vezető folyamat, amelynek célja a Habsburg-uralom megszüntetése, a függetlenség és az alkotmányos berendezkedés kivívása volt.

Emlékezzünk közösen a forradalom napjára és a szabadságharcra, és ünnepeljünk együtt Bátaszéken!

AZ ÜNNEPI PROGRAM

Petőfi Sándor Művelődési Ház

9:00-10:00 Pilvax Kávéház

10:00 Ünnepi műsor

Emlékmű (Romkert)

**10:30 Dr. Bozsólik Róbert
ünnepi beszéde**

10:40 Koszorúzás

BÁTASZÉKI VÁLLALKOZÓK IPARTESTÜLETE

Éves közgyűlés elnökségváltással

Az Árpád utcai Iparos székházban 2022. február 11-én tartotta éves közgyűlését a Bátaszéki Vállalkozók Ipartestülete. Gerencsér János az üdvözlő szavak után Kostyál Elődöt javasolta levezető elnöknek. Ezt követően megtartotta a 2021-es évről szóló beszámolóját, amelyikben az elvégzett munkák, programok felsorolása, értékelése szerepelt, majd ismertette a 2022. év feladatainak tervezetét.

A pénzügyi beszámolót Heringes Lászlóné foglalta össze, aki felidézte az elmúlt 5 év elvégzett munkáját. A ciklus alatt két pályázat segítségével sok mindennel megújult az Ipartestület eszköztára. Új székek, asztalok, kazán és egyéb sporteszközök kerültek beszerzésre. Bátaszék Város Önkormányzata támogatásával, a tagdíjak befizetéséből, a befolyó bérleti díjakból több felújítási és korszerűsítési munkák elvégzésére is sor kerülhetett. Elsősorban az épület külső részén: az épület és a nyílászárók külső festése, a hátsó fal szigetelése, tetőjavítás vagy az udvar térkövezése.

Minden évben a lehetőségekhez mérten a nagyobb rendezvények megtartására is sor került, igaz az utolsó két esztendőben

a vírus több tervet keresztbe húzott, de az iparos családi sportnapot és a disznótort is megszervezte a testület.

A pénzügyi beszámoló zárszakaként Heringes Lászlóné megköszönte az Ipartestületnél eltöltött 10 év alatt kapott bizalmat a tagságtól és a vezetőségtől.

Kovács Emma, a felügyelőbizottság elnöke is megtartotta évről-évről beszámolóját. A közhasznú zárójelentés ismertetése után kiemelte, hogy az Ipartestület az alapszabálynak megfelelően végzi mun-

káját, költségvetése takarékos, átlátható, eredményes, így működése biztonságos. A FEB semmiféle szabálytalanságot nem tapasztalt, megköszönte a FEB nevében a tagságtól kapott bizalmat az elmúlt 5 év alatt.

Gerencsér János a beszámolók elfogadása után köszönetet mondott a tagságnak az összefogásért, az elvégzett közös munkákért, mert ezek nélkül elképzelhetetlen lenne az Ipartestület fennmaradása, létszámban és anyagi értelemben egyaránt. Ezt követte a választás. A jelenlegi elnökség lemondását a testület és a FEB részéről az új megválasztása követte. A taggyűlés végén hozzászólásában dr. Somosi Szabolcs alpolgármester, aki egyben tagtársunk is, az önkormányzat nevében köszöntötte a jelenlévőket. Megköszönte az Ipartestület munkáját a várossal, továbbá megígérte, hogy a lehetőségekhez képest továbbra is támogatást kap a Bátaszéki Vállalkozók Ipartestülete.

Zárásként – az elnöknek újra megválasztott – Gerencsér János szavai következtek, aki az újonnan megválasztott vezetőség nevében kívánt erőt, egészséget a következő öt évhöz. *Heringesné Erika*

Átadták a Német Ház elkészült épületrészét

Mérföldkőhöz érkezett a bátaszéki némettség: január 29-én felavattuk és Kürtösi Krisztián atya megáldotta a Német Házunk elkészült épületszárnyát. A járvány állandó fenyegetése ellenére szinte minden jeles személy elfogadta meghívásunkat, megtisztelte ünnepségünket: Potápi Árpád, a Miniszterelnökség nemzetpolitikaért felelős államtitkára, Tircsi Richárd, a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság főosztályvezetője (aki könyvet is írt a hazai némettség hányattásairól), Gerner Zsuzsanna, a Németországi Szövetségi Köztársaság tiszteletbeli konzulja, Ritter Imre, német nemzetiségi országgyűlési képviselő úr, Horváth István, országgyűlési képviselő úr, Manz József, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának Kulturális és Média Bizottságának elnöke, Féhr György, a Tolna Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat

elnöke, Krémer György, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata Hivatalának tolna megyei regionális irodájának vezetője, dr. Bozsolik Róbert, városunk polgármestere, valamint Kemény Lajos és

dr. Somosi Szabolcs, városunk alpolgármesterei, illetve köszöntőt mondott még a Bátaszéki Felvidék Néptánc Egyesület nevében Kalmár Éva, a Székely Unokák képviselőjében Molnár Péter.

A házavató programját színesítette a Heimat Táncsoport rövid bemutatója, valamint a Bátaszéki Ifjúsági Fúvószenekar műsora (a járványhelyzetre való tekintettel csak felvételtől). A kissé hosszúra nyúlt, de annál tartalmasabb programot követően szendvics, gyümölcssaláta, üdítő, kávé várta a vendégeket.

A komoly összefogás, kemény munka, no meg per sze, ami nélkül mindez kevés: igen sok pénz együttes meglétének eredményeként büszkén és meghatódva hallgattuk a dicsérő, elismerő szavakat.

Volt felajánlás természetben, anyagi javakban, illetve kaptunk lelkesítő, a további munkához a múlt, az elődök példájából erőt merítő szép szavakat.

„Akár egy fa ágai, mindannyian különböző irányba nőünk, de a gyökerünk ugyanaz marad.” *ESJ*

BÁTASZÉKI SPORT EGYESÜLET

Új családtaggal bővül a BSE

A Bátaszék SE újabb családtaggal, jobban mondva gépjárművel gyarapodott. A labdarúgók TAO támogatása révén 2020-ban történt az első ilyen jellegű beruházás, azonban a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Városi Civil Alap keretében egy használt kisbusz vásárlásra is szert tett 2021. év végén az egyesület. Az elnyert pályázat alapján 5 millió forintot költhettek az eszközre, viszont a megnőtt kereslet miatt végül 6,5 millió forintot költöttek a vásárlásra, melyet további 500 ezer forinttal toldottak meg a szokásos adminisztratív és műszaki karbantartási költségek finanszírozására. A pályázathoz a 2 millió forintos plusz forrást a Karate Szakosztály tartalékkertéből biztosították, hiszen a cél – már a pályázat megírásánál – egyértelműen az volt, hogy a nem TAO támogatott helyi sportolóknak is legyen egy saját járművük. Így elsődlegesen a Karate és Úszó Szakosztály fogja használni a kisbuszt, de

természetesen az egyesület utazási logisztikájában is besegít a 9 személyes Opel gépjármű.

„Nagyon jó vétel volt a kisbusz, mert egy olyan családi vállalkozásé volt, akik

láthatóan nagyon odafigyeltek a jármű karbantartására és műszaki állapotának megőrzésére. Az egyéni sportolók már a tavalyi évben több „próbakört” tettek vele. A Karatésok Szarvason edzőtáboroztak, és több hazai versenyt is bejártak, mint az Országos Diákolimpia, a Hungarian Open

és a Kodomo Kupa, de az úszók is a megyei diákolimpiára már a kisbusszal utaztak novemberben. Szeretnénk ezúton is megköszönni a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-nek, hogy pályázatunkat és munkánkat érdemesnek tartotta ennek az összegnek az elnyerésére, mert ezzel a járművel gyakorlatilag komoly anyagi és logisztikai terhet vesz le az egyesületben tevékenykedő és segítő szülők válláról. Március-áprilisban pedig már európai színpad a cél. Márciusban előreláthatólag Horvátországba és Szlovákiába utazik a karatecsapat, és áprilisban is tervezünk egy nemzetközi felhőzőversenyt, de az úszók debreceni országos diákolimpiáján is elengedhetetlen „kísérője” lesz a csapatnak.” *-akoszu-*

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Keressen bennünket a Facebookon is! [WWW.FACEBOOK.COM/BATASZEKVAROS](https://www.facebook.com/bataszekvaros)

Vízkereszt és... SICULICIDIUM...

„Havasi gyopárt a Hargitáról hozzatok! A székely hősök halhatatlanok!”

2022. január 6-án, az esti szentmise után a Kossuth utca 25. szám alatti házunk udvarán felállított keresztnél megemlékeztünk a Madéfalvi Veszedelem 258 éves évfordulójáról.

A SICULICIDIUM, azaz székelyöldöklés kronogramma. Csupa nagybetűvel írva, mint római számok, és összeadva MDCCLVXIII az 1764-et, a madéfalvi mézszárlás évét adják! (*Idegen szavak és kifejezések szótára.*)

Kevés olyan nép, nemzet, népcsoport van, mint a miénk, akinek keletkezését olyan pontosan ismernénk, mint a bukovinai székelyekét. Számunkra ez a fenti esemény. Embertelen körülmények között tűzben, vérrel és vassal „születtünk”. Ebben a tragédiában a legfájóbb az, hogy igazságtalanul. A székelyek csak ősi szabadságjogaikat féltették, és ragaszkodtak a nemzeti létet biztosító alkotmányhoz: nem kívánták a Habsburg ház érdekeiért, azok elvárásainak megfelelően fegyvert fogni. Már nem kívántak katonáskodni. Csak tanácskozni, egyezkedni akartak a királynő, Mária Terézia képviselőivel, amikor eldőrdültek az ágyúk.

Persze voltak előzmények. Az egész XVI-II. század felemásra sikeredett. Már a Rákóczi szabadságharc vége felé ugyancsak Madéfalván 1708 februárjában és októberében feleskették a székelyeket az udvari hűségre, de akkor még az ősi szabadságjogokat csak megnyirbálták, de nem vették el.

Igen ám, de a már említett XVIII. század sok harca, felesleges háborúja, rokoni háborúja a bécsi udvar számára sok katonát, sok zsoldost igényelt. És ott voltak a székelyek.

Meglátásom szerint a székelyek főleg a határmenti településeken „katonák”, határőrök voltak. Szabadok voltak, és csak háború esetén kellett katonáskodni, amikor is „saját testükkel” védték a határt. Saját felszereléssel gyalogosként, vagy lóval lófőként (szerk.: székely katonanép). Ezzel adómentesség is járt. Ezek csokorba kötve: az ősi szabadságjogok.

Az erdélyi határőrség megszervezésnek bevallott céljai: a keleti határok megvédelése a betörésektől, a csempészet megfékezése, az esetleges lázadások elfojtása. Gátat akartak vetni a lakosságot gyakran tizedelő, keletről behurcolt pestisnek is.

1762-ben kezdődött az erdélyi határőr-

ség erőszakos szervezése. A császárnő Adolf Buccow lovassági generálist nevezte ki Erdély főparancsnokává, aki a kor Nérója volt. A hadképes összeírás még ment, de a nép zúgolódik, vonakodik felvenni a fegyvert. Nem kívántak falujuktól (házajuktól) távol, idegen földön, idegen érdekekért, idegen tisztek vezénylete alatt 6-10 évig katonáskodni. És állítsák vissza a régi szabadságjogaikat! Kérvények, követek, küldöttségek mentek a trónhoz. A sérelmekre ígéretet jöttek, míg az ügy kivizsgálására, az eredménytelenség láttán új vezetőt bíztak meg a határőrség megszervezésének teendőivel: Siskovits József tábornokot.

Nehezen, ill. nem ment a szervezés. A sok fenyegetés, verés, kínzás, árulás és árnykodás ellenére csak néhányan vették fel a fegyvert. Csikban, Gyergyóban és Háromszéken általános volt a felfordulás, az anarchia.

1763 őszére, telére már mintegy 5000 ember hagyta el otthonát, és menekült a falvak körüli erdőkbe a kényszersorozás elől.

A fegyvertelen „erdei emberek” a hideg télben ismét Madéfalván, ill. a falu melletti Szalonka-völgyben, erdőben gyülekeztek, és a sérelmek felsorolásával újabb kérvényt szerkesztettek tanácskozási céllal 1763 karácsonyán. Az irat átadását, az egyezkedést először 1764. január 6-ra tűzték ki, de vízkereszt ünnepe miatt a következő napra halasztották.

A sorozóbizottság azért, hogy az összegyűlt zendülőket széttriasszák, a fő ellenállókat sebesítsék vagy öljék meg, a fegyveres beavatkozás mellett döntött (titokban). A szörnyű tett végrehajtását Caratto alezredesre bízták (nem érdemlik meg, hogy a nevüket ismerjük), aki még azon éjjel, január 6-ról 7-re virradóra, 1350 emberével körbezárta Madéfalvát. Az ágyúkat a falu felé irányították.

Madéfalva mély álomban volt, amikor hajnali 4-5 óra körül belelőttek, beleágyúztak a faluba. Először a fehér zászlóval közlekedő, a kérvényt beadni szándékozó küldöttséget lőtték szét. Aztán a falu házait

lőtték és gyújtották fel. A dühös zsoldos katonák válogatás nélkül lőtték az álmukból felriadt védtelen népet. Fejvesztett sírás és jajveszékélés volt. Óriási riadalom és pánik.

Nem volt ellenállás. A kezük ügyébe akadt fejszét, vasvellt, botokat is lerakták. Nem használt. Mindenki menekülni akart.

A faluból kivezető utakat, utcákat lezárták. Akik az Olt

jegén akartak átjutni, azok alatt beszakadt a jég, és a folyóba fulladtak. Az iszonyú, embertelen gyilkolás úgy 9 óráig tartott.

A hivatalos bécsi jelentés szerint 200 székely vesztette életét, ez van az emlékmű márványabláján is, de a néphagyomány 400 főről beszél. És nem tudunk a vízbe fulladtakról, a más falvakban, a később sebeikben elhunyt hősökről.

Az életben maradt, összefogdosott férfiakat a csikszeredai várbörtönbe zárták, akiket már könnyű volt beszervezni katonának.

És van egy „tekintélyes számú” székely, akiknek a sok megpróbáltatás, nehézség és akadály ellenére mégis sikerült elmenekülniük, akik az erdőkbe menekültek.

Később átkeltek a Kárpátokon, Moldvában bujdosnak, ahol szívesen látták őket, és 1776-1781 körül Bukovinában telepedtek le, de ez már egy másik mese.

Nekünk – kései utódoknak – kötelességünk megemlékezni a hőseinkről, vér szerinti elődeinkről, akik az ősi székely szabadságjogok védelme érdekében az életüket áldozták.

Ma, bízunk benne, hogy nem kell mártírokká válni. Nem élet nélküli hősökre van szükség. Ma igazán hősi életre van szükség a tradíciók, az igazi székely értékek megmentése és továbbadása érdekében. Ezzel a magyarságunkat is tovább éltetjük.

Végezetül álljon itt – noha csak eszméiségében, részleteiben idéztem – Orbán Balázs *A székelyföld leírása* című műve ide vonatkozó részének befejezése:

„Im ez a fegyverfeladás és madéfalvi vésznek rövid, történetű vázlat, mit ismerni és tudni minden hazafinak szükséges!”

Kismódi István

Újra permakultúra klub

Nem voltunk sokan a 2022. február 10-i permakultúra klubban a bátaszéki Keresztély Gyula Városi Könyvtárban, és az azt követő rövidke kertkalandon, mindösszesen kilencen, de annál barátságosabb volt a hangulat.

Az ismétlődő, permakultúrával ismerkedős diasorról azt hiszem, egészen mások jutottak most eszembe, mint két éve. Nem csoda, hogy Skordai Etelka azt mondta, hogy sok mindenre nem emlékezett.

Nagy örömmel, gyarapodott a kis lelkes csoportunk két állandó fővel, a helybeli Wettstein Ildikóval, valamint a szomszédos településről Pohlen Mónikával, és külön öröm volt, hogy a dunaföldvári Takács Zsuzsanna kedves ajándékkal (magokkal) lepett meg minket.

A fenntartható kertészkedésnél – úgy gondolom – a komposztálással és mulcsozással már mindegyikünk elég jól áll, talán az élő mulcsozás az, amin még van mit dolgoznunk. Másodvetemények és takarónövények alkalmazásával tudnánk a kerti talajainkat hatásosan javítani, jó vetésforgó összeállításával, pl. 4 évente min-

denhol legyen egyszer pillangós növény (borsó, bab, zöldbab, lóbab, szegletes lednek, fehér here, lucerna, vöröshere, stb.).

A növényvédelemnél talán azt emelném ki, hogy bár rengeteg élőszerkezet (parazi-

toid fűrkészdarazsak, ragadozó poloskák, atkák és katicabogarak) kapható ma már a kereskedelemben, de viszonylag kevés alkalmazható szabadföldön és komoly szakértelmet, valamint gyakorlatot igényel az alkalmazásuk, ami önellátó, kiskerti léptékben talán nem is szükséges. De bioáru termelésnél, főleg hajtatóházakban szinte elengedhetetlen az élő szervezetek alkalmazása a kártevők ellen. Számtalan

specialista és generalista faj közül válogathatunk a természetett növénytől és a kártevőtől függően. A leggyakrabban és legáltalánosabban talán a *Bacillus thuringiensis* var. *Kurstakit* alkalmazzuk.

A kórokozók és kártevők elleni védekezésben olyan élettelen anyagokat is bevetethetünk, mint a kén, réz, növényi és ásványi olajok, azadirachtin, spinosad, kaolin, narancsolaj, ragacsapok, sárga tálak, szexferomonos légtértelítés például.

Sajnos ezeknek a szereknek a közös tulajdonságuk, hogy csak kontakt szerek, és ami számomra a legfőbb gond, hogy nem szelektívek, tehát nem kímélik azokat a hasznos szervezeteket (katicák, fűtóbogarak, fűrkészdarazsak, fátyolkák) sem, amelyeket a biodiverzitással és az ökológikus/permakultúrás módszerekkel végre becsalogattunk és felszaporítottunk a kertünkben.

Ráadásul nem is olcsóak. Így többnyire marad az egyszerű lemosó permetezés ősszel és tavasszal, valamint a saját készítésű növényi levek, pl. csalánlé alkalmazása az iskertjeinkben. TKA

MÚLT-IDŐ

Bátaszéki huszárok

Nitsner Ignác 23 éves bajai festő – azaz „tinctor”, ahogy a korabeli anyakönyvekben szerepel – 1822. július 28-án, Bátaszéken feleségül vette Drescher Orsolya 21 éves helyi hajadont. Az ifjú pár Baján kezdett önálló életet, a következő három évben egy lányuk és egy fiúk született, sajnos egyikük sem érte meg a harmadik születésnapját. Ezután a házaspár Bátaszékre költözött, 1828. áprilisában már itt született meg Ferdinánd fiúk – aki később apja mesterségét Szekszárdon vitte tovább –, majd 1830. június 29-én Péter Pál nevű fiúk, akit még két leány- és egy fiúgyermek követett. (Nitsner Ignác szobafestőként az iparosok elitjéhez tartozott, amit jól mutat, hogy a Bátaszéken született gyermekeinek kivétel nélkül Dietzl Ferdinánd, terézianumi tisztviselő, „*uradalmi pintze mester*” volt a keresztnévje!)

1848-ban, a szabadságharc kitörésekor Nitsner Ferdinánd alig húsz éves volt, a

41. honvédszázalójba sorozták be, de mivel ekkor épp az iparostanoncok szokásos „vándorlásában” volt, nem vonult be – valószínűleg nem is tudott arról, hogy besorozták –, amiért is országos körözést adtak ki ellene. Öccse, Pál 18 évesen felcsapott huszárnak, a szabadságharc végére főhadnagyi rangig jutott. A szabadságharc levereése után közlegényként egy büntetőalakulatba sorozták be; 1851-ben önként lépett be az 5. „Radetzky” Huszárezredbe. Vélhetően 1854-ben, amikor a Radetzky-huszárokat Ausztriába helyezték át, átlépett a 12. „Nádor” Huszárezredbe, ahol 1859-ben hadnagyként szerelt le. Az 1850-es években a mai Olaszország területén még számtalan kisebb-nagyobb hercegség, királyság létezett, amelyek közül a Velencei Királyság osztrák fennhatóság alatt állott; a bécsi hadvezetés jól megfontolt politikai okokból a magyar huszárezredek közül többet is

itt állomásoztatott. Ebben az időben az 5. huszárezred állomáshelye Vincenza, a 12. huszárezredé Padova, később Verona volt.

Az egységes Olaszország megteremtéséért folytatott harc – hiszen harc volt, egyik királyság-hercegség sem adta fel önként függetlenségét – az évtized végére már konkrét eredményeket hozott: 1859 végére a mai Olaszország területén „csupán” öt állam osztozott, 1861 márciusában pedig már az Olasz Királyságot is kikiáltották. A teljes olasz egységre azonban 1870-ig várni kellett, csak ekkorra lett Olaszország része a Velencei Királyság és a Vatikán kivételével a Pápai Állam is. Az idáig vezető csatákban komoly szerep jutott az olaszországi Magyar Légiónak is, amelynek megszervezésével az olasz hadvezetés 1859 májusában bízta meg Klapka Györgyöt és Kossuth Lajost. A légió állományát kezdetben az itáliai emigrációban élő '48-as tisztek és

honvédek alkották, de néhány hónap alatt – az osztrák ezredek tagjai körében terjesztett rőpcédulák hatására is – több száz magyar hagyta el a császári hadsereget és lépett be a légióba; 1859 júliusában a légiónak már 3200 tagja volt! Valószínűleg nem véletlen, hogy Nitsner Pál is épp ekkor lépett ki a 12. huszárezredből, talán már ekkor csatlakozott a Magyar Légiónak; az viszont biztos, hogy 1861-ben neve már szerepelt a légió tisztjeinek névsorában. 1864-ben a légió hadnagya volt és Torinó mellett, Moncalieri városában élt.

Többszöri feloszlás, át- és újjászervezés után az immáron az olasz hadsereg kötelékébe tartozó – létszámában megfogyatkozott – Magyar Légiónak utolsó bevetésére 1866-ban került sor, ebben az évben a Porosz és az Olasz Királyság két oldalról támadta meg az Osztrák Birodalmat. Az osztrákok a magyar többségű ezredeket a poroszok ellen vetették be, így jelentősebb dezertálásra, a Magyar Légiónak való átállásra is inkább ott lehetett számítani; az olasz hadvezetés ezen okból a légió egy jelentős részét „átengedte” a poroszoknak. Az olaszországi legionáriusokból és a porosz fogságba esett magyar katonákból szervezett új egység nagyjából 1200 – más források szerint 1500 – fővel bírt, parancsnokuk után a Klapka-légió nevet kapta, ezen néven vonult be a magyar történelembe. A Klapka-légió célja az volt, hogy a háborús helyzetet kihasználva, Magyarorszáig előretörve, élve az érkezésük hírére kitörni remélt felkelés és forradalom lehetőségével, a Habsburg-uralom ellen harcolhassanak, gyakorlatilag folytatva az 1848/49-es szabadságharcot. A terv azonban eleve bukásra volt ítélve, hisz ugyanazon a napon, amikor a légió tagjai Neisse városának főterén (ma Nysa, Lengyelország) esküt tettek, az osztrákok – a königrätz-i csatavesztés után – a poroszokkal fegyverszünetet kötöttek, tehát ha a légió magyar földre lép, az már nem harci cselekménynek számít, hanem közönséges rablótámadásnak. Klapka azonban vállalta a kockázatot és 1866. augusztus 3-án Thurzófalvánál (ma Turzovka, Szlovákia) seregével átlépte a magyar határt. Amit azonban Klapka és a nyugati magyar emigráció vezetői is rosszul mértek fel: 17 évvel a szabadságharc leverése után, az

immáron a kiegyezés felé tartó Magyarországon, de főleg a szlovákok által lakott határvidéken, érkezésük hírére nem tört ki felkelés, semmiféle támogatást a civil lakosságtól nem kaptak. A Klapka-légió így kénytelen volt már másnap elhagyni Magyarországot és az őket körülvevő osztrák csapatok elől porosz területre visszavonulni. (Ezen félresikeredett hadi vállalkozásról „Klapka légió” címmel 1983-ban egy kétrészes film is készült.)

Nitsner Pál hadnagy neve megtalálható a Klapka-légió 1866. július 16-án keletkezett első hivatalos tiszti névsorán, a légió 2. zászlóalj 2. századának parancsnoka volt. (Ekkor már nem huszár-, hanem gyalogsági tiszt.) Szeptember 15-én Mogyoródy Adolf ezredes, aki időközben Klapkától átvette a légió irányítását, már Nitsner főhadnagyból századosná váló előléptetését javasolja. A Klapka-légió

Reprodukciós forrás: HM HIM 85337/Fk

tisztei, mielőtt visszatértek volna Olaszországba – hiszen hivatalosan még mindig az olasz hadsereg állományába tartoztak –, emlékül portrékat és csoportképeket készíttettek Scholtz fotográfusnál a sziléziai Bauerwitz-ben (ma: Baborow, Lengyelország). Az itt látható képen középen Rényi György őrnagy, zászlóalj-parancsnok ül, jobbán, a kép bal szélén, a földön ülve Nitsner Pál százados, balján, szintén a földön ülve Szabó Gusztáv százados látható, mindketten századparancsnokok.

Az olasz-porosz-osztrák háborút lezáró békeszerződések aláírása után az olaszországi Magyar Légiónak létezése okafogyottá vált, 1867. január 23-án királyi rendelettel a légiót feloszlatták. Olaszország az osztrákokkal kötött békeszerződésben azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a hazatérő magyaroknak bántódása nem eshet, így az

egykori legionáriusok, mint az olasz hadsereg leszerelt tisztjei-katonái térhettek haza Magyarországra.

Nitsner Pál is visszatért Magyarországra, már nem katonáskodott tovább, bár nem is teljesen civil foglalkozást választott: 1869 februárjában a pénzügyminiszter „magyar kir. pénzügyőri biztossá” nevezte ki. Az 1870-es évek elején az aradi pénzügyigazgatóságához tartozó Makón volt pénzügyőr-biztos, itt vette feleségül Schiller Teréziát és itt született Béla nevű első fia. 1875-ben áthelyezték Bajára, a következő években itt született Pál nevű fia valamint Ilona és Vilma nevű lánya is. 1885-ben a család Bajáról Budapestre költözött, erre utal a „Bajai m. kir. állami tanítóképző-intézet” 1885-ben kiadott évkönyvében található bejegyzés is, miszerint az intézet gyakorlóiskolájának tanulói voltak Nitsner Béla és Pál, akik azonban tanév közben távoztak az iskolából. A család Budapesten először Ferencvárosban, a Pipa utca 4. szám alatt, később a pesti belvárosban, a Kecskeméti utca 8. szám alatt lakott – mindkét cím a mai napig létezik és csupán néhány száz méterre vannak egymástól. Az 1890-es években Magyarországon felerősödött a magyarosítási mozgalom, ennek hatására Nitsner Pál, egykori huszártiszt és állami alkalmazott németes hangzású nevét 1892-ben Darvas-ra változtatta. Darvas Pál 68 éves „illeték kiszabási hivatalnok” 1899. február 24-én, Budapesten tüdőgyulladásban halt meg.

Ha már a címben huszárokról volt szó, említessék meg itt a szintén bátaszéki születésű Kostyán Antal huszár őrnagy neve is! 1765. december 4-én született Bátaszéken, katonai pályafutását 1784-ben közhuszárként kezdte a Császár Huszárezredben, majd 1815-ben, 31 évnyi folyamatos szolgálat után ugyanitt szerelt le őrnagyként. Nyugdíjazása után feleségül vette Poór Karolinát, akitől a következő 6 évben 5 gyermeke született; 1818-ban katonai szolgálata elismeréseként magyar nemesi címet adományozott számára Ferenc császár. 1854. február 18-án, Pesten halt meg. Az 1848/49-es szabadságharcban már életkoránál fogva sem vehetett részt, de szintén Antal nevű fia a szabadságharc honvédseregének hadnagya, később főhadnagya volt. Regenspurger

VERSELŐ

Kovács András Ferenc: Hajnalének

Járj át, akár a virradat,
szobát a kék derengés,
hass át, rezgetess, mintha tört
pohárban kélné csengés...

Úgy légy a hangom, úgy telíts
testemben szétremegve,
mint ébredés, ha fény hasít
nehéz sötét szemekbe.

Látásommá légy: nézzelek,
akár a néma dolgok,
mint kés, ha villog meztelen,
s bőrdhöz ér a boldog...

Igaz közömbös pengeként
hatolnak át vad évek –
helyettem áradj véremül,
szeretlek, mint a vétek.

Alvó arcodra bámulok:
nem létezel te s én se –
szoríts, ha egyívé sodor
a semmi szívverése...

KÖNYVAJÁNLÓ

Davide Cali, Marco Soma: A boldogságárus

Galamb úr, a boldogságárus ősrégi, pöfögő furgonnal érkezik. Már sokan várnak rá: ő árulja ugyanis a boldogságot. Sokan vásárolnak tőle: így tesz Fürj asszony, Ökörsem asszony, Csilpcsalpfüziké úr. Olyan is akad, akinek nem kell a boldogság, s olyan is, aki elvből nem vesz ilyesmit. Aztán Galamb úr újra beül a furgonjába, de miközben elhajt, kiesik a koscsijából egy doboz... A lírai mesét művészi illusztrációk teszik teljessé.

ÍZEK, NÉPEK, RECEPTEK

Sauri Prie (savanyúmártás) kenyérgombóccal és főtt disznónyelvel (sváb étel)

Savanyúmártás

HOZZÁVALÓK:

30 dkg sárgarépa, 20 dkg zöldség,
2 nagy fej vöröshagyma, olaj, 5 evőkanál
liszt, 1,5 l tej, (2 dl tejföl), só, paprika,
babérlevél, ecet

ELKÉSZÍTÉSE:

30 dkg sárgarépát, 20 dkg zöldséget, 1 nagy fej hagymát apróra vágva olajon puhára párolunk. Villával összetörjük, és 5 evőkanál liszttel, egy csapott evőkanál törött paprikával összekeverjük. Lassan, másfél liter tejjel felengedjük, és sűrűre főzzük. Főzés közben 2 babérlevelet teszünk bele, esetleg 2 dl tejjel keverjük. A végén ízlés szerint ecettel savanyítjuk.

Kenyérgombóc

HOZZÁVALÓK:

30 dkg liszt, kenyér, 1-2 tojás, só

ELKÉSZÍTÉSE:

30 dkg liszthez 2 db apróra vágott kenyérsücskét, 1-2 tojást és sót keverünk. Vízzel hígítva kanállal összekeverjük. Forrásban lévő sós vízbe evőkanállal gombócokat szaggatunk és kb. 20 percig főzzük. Leszűrve tálaljuk.

Disznónyelv

A disznónyelveket sós, fokhagymás vízben puhára főzzük. (Makk Norbert receptje)

VÁROSI KÖNYVTÁR

Felhívás

A Keresztély Gyula Városi Könyvtár 2022-ben újraindítja a Mini Galéria című sorozatát. Várjuk azok jelentkezését, akiknek különleges hobbija, érdekes gyűjteménye van, és azt kiállítás keretében szívesen bemutatnák a közönségnek. Várjuk a jelentkezésüket a könyvtárban!

Mini Galéria

Papp Hajnalka: textil- és ajándéktárgyak. Megtekinthető: márciusban

Napi öt könyv

Napi öt könyv játékunk célja, hogy a facebook oldalunkon ajándékönyvekhez juttassuk érdeklődő olvasóinkat, látogatóinkat.

Kérjük, kísérje Ön is figyelemmel játékunkat, és nyerjen akár napi öt könyvet!

Varróköp

Keddenként, 17 órától várjuk azokat az érdeklődőket, akik szívesen tartoznának egy olyan közösségbe, ahol horgolással, hímzéssel, kötéssel töltik a szabadidőt.

A csoport 2004 óta számtalan kiállítást tartott, felkéréseknek tett eleget, adományozó tevékenysége révén segítséget nyújtott.

Olvasni jó

Könyvtárunk folyamatosan frissülő állománya sokak számára kínál olvasnivalót.

Regényes történelem, skandináv krimik, gyermekkönyvek, szakirodalom és még sok egyéb közül választhatnak az érdeklődők.

Folyóiratok, újságok széles választékával várunk mindenkit!

Könyvtárosok

Keressen bennünket a Facebookon is! www.facebook.com/bataszekvaros

A cisztás fibrózis

A 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról tartalmazza a védőnő alapfeladatait, amelyek közül az egyik legfontosabb: a gyermekek gondozása újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig.

A területi védőnő által kötelezően felajánlott családlátogatások gyakorisága alapján az újszülöttet a hazaadást követő 48 órán belül, majd ezt követően az első 6 hétben legalább hetente meg kell látogatnia.

Külön jogszabály szerint a védőnő feladata a 0-4 napos életkorban elvégzendő újszülöttkori szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzése.

2022. január 1-jétől bekerült a kötelező újszülöttkori anyagcserezűrések közé a cisztás fibrózis (CF) szűrése. Ezzel az új szűréssel januártól már 27 anyagcse-

re-betegsége terjed ki Magyarországon a kötelező újszülöttkori szűrések csoportja, amelyik egy újabb lépés a ritka genetikai betegségek korai felismerésében.

Mi az a cisztás fibrózis? Egy örökletes genetikai betegség. Magyarországon az egyik leggyakoribb ritka betegség: minden négyezredik élve született gyermeket érintheti.

A CF a külső elválasztású mirigyek kóros váladéktermelésével járó, örökletes betegsége, amely az érintett szervek – tüdő, orr- és melléküregei, hasnyálmirigy, máj, emésztőrendszer, izzadásmirigyek és nemi szervek – jellegzetes másodlagos károsodásához vezet. Főként súlyos légúti és emésztőszervi szövődményeket okoz.

Mivel vérmintából már az első tünetek megjelenése előtt fel lehet állítani az anyagcsere-betegség diagnózisát, el lehet kezdeni a megfelelő kezelést. A tudomá-

nyos kutatások egyértelműen igazolták, hogy a cisztás fibrózis kezelése annál hatékonyabb, minél korábban kezdik el: az újszülöttkortól kezelt gyermekek kisebb százalékánál lényegesen enyhébb formában észlelhetők a betegség nyomai.

A CF-szűrés bevezetése gyökeresen megváltoztathatja a betegségben szenvedők életét azáltal, hogy kezelésük már tünetmentes állapotban megkezdődhet, mert a korai felismerés, a hatékony terápia alkalmazása mérsékelheti, megelőzheti a visszafordíthatatlan folyamatok, szövődmények kialakulását.

Az újszülöttkori szűrések eredményeként évente 22-25 CF-diagnosztizált csecsemő élete, várható élethossza, életminősége javul a diagnózis korai felállítással és a szakszerű gondozással.

Vitéz Hajnalka védőnő

DOROTTYÁS HÍREK

„Sínes álmok” – országos rajzpályázat

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Agrárminisztérium az Európai Mobilitási Hét alkalmából minden tanévben rajzpályázatot hirdet. A tavalyi tanév végén a pályázóknak „Sínes álmok” címmel a vasúti közlekedésről kellett képet alkotniuk. A rajzversenyre az ország minden részéről és határon túli magyar lakta településekről összesen **1199 pályamű érkezett, 200 iskolából.**

Iskolánkba februárban két különdíj érkezett. **Braun Noémi (3. c)** és **Lisztes Levente (7. o. gimn.)** tanuló a Hermann Ottó Intézet jutalmát, egy-egy tízezer forintos vásárlási utalványt kapott. **Bihari Jázmin Mia (3. a), Sallai Regina (4. c), Hegyesi Norbert (8. o. gimn.)** tárgyjutalomban részesült.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium felajánlásával kerékpár jutalomban részesült **16 egyéni pályázó, köztük Bekó Balázs (7.a) tanulónk is. Gratulálunk!**

Dorottya-napi rajzpályázat

Az idei Dorottya-napi rajzpályázatának témája Weöres Sándor versei voltak.

A rajztagozatos osztályoknak, a művészeti iskola grafika és festészet tanszakának szinte minden tanulója részt vett a pályázaton egy vagy két munkával. Néhány nem rajzos osztály is pályázott. Az alkotások szárnyaló fantáziával, változatos technikákkal jelenítették meg Weöres Sándor különlegesen gazdag költői-képi világát.

Alsós díjazottak: **Mészáros Jázmin, Sziebert Adelin, Mann Zamira (1.b), Szentpál Zoé-Simon Anita, Szabó Hanna-Jónás Brigitta Dzszenifer, Rafael Rubina (2. b), Hellinger Alíz, Mayer Anna, Andrea (3. b), Szauter Gitta, Felkert Lara, Fábíán Lilla, Barabás Dorika (4.b).** Nem rajzosok: **Molnár Borbála (1. c), Farkas Dominik (1. a) Gaszner Ferenc (4. a).** Grafika és festészet szak: **Braun Noémi (3. c), Wolf Hanna (4.b), Sallai Regina, Kökönyei-Tóth Barnabás (4. c)**

Felső díjazottak: **Bóta Gréta, Kiss Annabella, Storcz Jázmin (5. b), Verhás Kata, Vida-Szaksz Luca, Torba Csaba, Horvát Gréta (6. b), Csillag Nóra, Feri Klaudia, Miklós Krisztofer (7. b), Sárközi Eugénia, Kolompár Tifani Aranka, Tudor Ramóna (8. b).** Grafika és festészet szak: **Péter Gábor (5. a), Aradi Zsolt Ágoston (6. a) B.E.**

FUTBALL

Ezüstérem a diákolimpián

A Bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola II. korcsoportos focicsapata hazai pályán második helyen végzett a diákolimpia selejtezőjén. Bár a Bíborvég Általános Iskola ellen már 3-1-re vezettek a mieink, a lefújás előtt a decsiek egyenlítették, így 3-3-mal zárult a találkozó. Mivel a tolnai Wosinsky 5-1-re verte mindkét gárdát, így a második helyért jöhetett a szétlövés. Ezt a házigazdák bírták jobban idegekkel, így az ő nyakukba akasztották az ezüstérmeket.

A csapat tagjai: **Ébert Attila Lajos, Löfl Áron, Pesti Ábel, Demény Zsombor, Janács Árpád, Papp Zalán, Verhás Péter, Vörös Botond, Gyulai Brendon, Kiss Endre, Kökönyei-Tóth Barnabás.**

Gratulálunk!

A.T.

Színes programokkal indul a második félév

A bátaszéki Petőfi Sándor Művelődési Ház által meghirdetett irodalmi pályázatra beérkezett művek értékelése megtörtént. Diákjaink közül a novella kategóriában **Simon Luca** (9. A) első, **Torba Kamilla** (9. A) második helyezett lett. A vers kategóriában **Appl Zsóka** (11. A) a harmadik helyezést nyerte el.

Január 22-én a gimnázium előadótermében megemlékeztünk a magyar kultúra napjáról. A hangulatos verses-zenés produkcióban szerepeltek: **Csötönyi Borbála** (11. A), **Floderer Máté** (8. A), **Molnár Palkó** (9. B), **Palkó Tamás** (8. A), **Széli Jázmin** (8. A) és **Vida-Szaksz Lili** (8. A). A műsort betanította Egle Anikó tanárnő és Tanner Vilmos.

Február 11-én rendeztük meg régiónk 7-8. osztályos tanulói számára a II. Géza Gimnázium immár hatodik alkalommal meghirdetett Géza-tusa levelező tanulmányi verseny döntőjét. Tolna és Baranya me-

gye 12 általános iskolájából több mint 50 tanuló jutott a döntőbe matematika, történelem, angol és német nyelv tantárgyakból a két írásbeli forduló alapján. A díjazottak tárgyjutalomban részesültek.

Február 14-18-ig tartott a Géza király és Eufrozina királyné megismerésére pályázó jelöltek kampánya. A diákok szavazatai alapján Géza királynak **Szabó Zsombort** választották, Eufrozina királynőt pedig **Fodermayer Anna** személyesíti majd meg. A hagyományos tavaszi rendezvénysorozat programjait immár megtarthatjuk: március 22-én a megyei versmondó versenyünkre, továbbá 25-én a Géza-gálára készülünk.

Prantner Béla

SZÉPKOR

Az idő szépsége

„Az idő végtelen.” „Az idő véges.” „Rohan az idő.” „Megállt az idő.” „Időtlen.” „Idejét múlt.” „Szép idő.” Rossz idő.” Az idővel való kapcsolatunk érdekes, sok ellentmondást hordoz, és számos élethelyzet, korszak, hangulat, divat és egyéb körülmény is befolyásolja a hozzá fűződő viszonyunkat. Azt is tudjuk, és előfordul a hétköznapi beszélgetésekben, hogy az időt el lehet lopni, vagy akár időt nyerhetünk is. Egyesek szerint az idő pénz, és mint olyannal, érdemes hasznosan gazdálkodnunk. Az ember belső időszelése eseményekhez, történésekhez kötődik. Ez az idő sohasem egyformán telik. Érdekes megfigyelés, ami a korrallal függ össze. Ha az időt a tapasztalatokkal mérnénk, akkor megállapíthatnánk, hogy egy év az ötéves gyermek életének 20%-át képviseli, míg ugyanaz egy 50 éves életnek csupán 2%-a, tehát az életkor növekedésével minden időszak az tapasztalatok összességének kisebb hányadát jelöli, s az idő öregkorban felgyorsul. A gyermek számára öt év életének kétszerese – mintegy örökkévalóságnak tűnik (...ő sokkal idősebb nálam, már elmúlt hat!), míg 50 fölött minden pillanat számít, s öt év egy pillanat alatt elfut...

Az idő nem látható, érzékszervekkel nem érzékelhető mivolta a művészi kép-

zeletben több fajta ábrázolási típus kialakulásához vezetett. Az idő tehát a változás mérésére szolgáló fogalom. A hétköznapi ember élete a munkája, ünnepnapjai, és egyes rendkívülinek tartott pillanatok emlékezetessé váló tételével múlik. Az egyéni életünk mellett legtöbbünk ismeri a szüleit, a nagyszüleit, – a szerencsések akár dédszüleiket is – felmenőit, családi örökségét, rokonait, s tudatában vagyunk annak, hogy mi egy nemzedéki láncolat tagjai vagyunk. Ezzel az egyéni életidőnk némileg kitágul, mely az ősök tiszteletével, hagyományok ápolásával és a történelem ismeretével erősödik. Ez a tisztelet az, amit igyekeztem az Idősek Klubjában végzett munkám során is érvényesíteni, közvetíteni, és amit a velem együtt dolgozó kollégáimtól is elvártam. A kilenc év alatt számos programot valósítottunk meg, melyek között akadnak emlékeztetések és szívet melengetők, tanulságosak, vidámak és keserűdesek egyaránt. Ami fontos, hogy mindahány értéket közvetít, segít kapcsolódni a közösséghez, és élményeket nyújt a benne részt vevőknek. Élmények, amelyek nyomot hagynak az életünkben, lelkünkben és kapcsolatainkban. A legelső program egy fotókiállítás volt, a tagok által behozott és általam rendszeres képekből. Múltidézés, rácsodálko-

zás, ismerkedés. A Föld napja alkalmából megrendezett rajzpályázatunk nem csupán a helyi közösségeket (óvoda, iskola) mozgatta meg, de más településekről is számos pályamű érkezett hozzánk, ami csodálatos élmény volt. Madárbarát intézményként több nívós, természetvel, és környezetünkkel kapcsolatos előadás hangzott el a klubban. A madáretetőnk és az udvari kerti csobogó nemcsak nyáron, hanem télen is étellel, csiviteléssel töltötte meg az udvart. A nyári mulatságok, a közösen elfogyasztott étel és a valódi beszélgetések emléke elkísér minket. Számos kiállításnak adott otthont a kis folyosógalleria. Festmények, faragások, kerámiák, szöttek, falvédők. És társak is voltak, önkéntesek, barátok, házi orvosok, egyházi emberek, helyi alkotók, akik segítettek minket a közös úton, velünk tartottak kis időre vagy akár végig és még utána is. „Mindennek rendelt ideje van, és ideje van minden dolognak az ég alatt.” Prédikátorok Könyve Elérkezett az elválás ideje. Egy új út, más tapasztalás, tanulási és fejlődési lehetőség, amihez az eddig megélt események vezettek. Köszönöm mindenkinek a segítséget, és a kollégáknak a kitartást, az együtt töltött időt. Jó egészséget kívánok valamennyiüknek!

Üdvözlettel: Hódi Katalin

A februári jeles napokról

Az egyház és így a hívő ember számára az évközi idő heteiben is akadnak ünnepnapok a vasárnapokon kívül is. A februári jeles napok: – szentelő, balázsáldás, betegek világnapja, Valentin naphoz kötődően a házasság hete, majd a hónap végén a hamvazás – mind remek alkalom a lelassulásra, odafigyelésre, az elgondolkodásra. Esténként nem – világa mellett múlatjuk az időt, mégis szinte mindannyiunk otthonában vannak gyertyák, otthonunk díszeként, jelképként. Még a hosszú, sötét téli estéket éljük, bár egyre jobban vágyjuk a fényt. Mit jelenthet akkor egy – láng? Mit jelent a – szentelés ünnepe?

„ – láng, tiszta fény, csonkig égő áldozás, / áldozatban pusztulás, Isten oltárainál. / – láng, tiszta fény, embert hívó lángolás, / végső percig lobogás áldozatunk asztalán.”

A gyermek Jézust bemutatják a templomban, az agg Simeon felismeri benne a Megváltót, népének és az egész világnak megváltóját. Simeon pedig megáldotta őket, és így szólt Máriaához, Jézus anyjához: „Lám, e gyermek által sokan elbuknak és sokan feltámadnak Izraelben! Az ellentmondás jele lesz ő – még a te lelkedet is tör járja át –, hogy napfényre kerüljenek sok szívnek titkos gondolatai!” (Lk 2,34-35) Az Egyház életében is jelen van ez mindig. Krisztus világossága és az ellenkezés. Az üldözés nem rendkívüli dolog, elkíséri az Egyház egész életét. Soha annyi vértanú nem volt, mint most, a XXI. században.

„Add, Uram, hogy ne botránkozzam a kereszteken és keresztjeimen. Ne kerüljem el azokat, ha kínárod, de Veled és lelkeddel ragadjam meg úgy, mint aki életét és megváltását viszi.” (Belon Gellért)

Újabb jelentést nyerhet jelen járványos időkben, felsőlégúti megbetegedések tobzódása idején a balázsáldás. A püspök-vértanú emlékére minden évben felvértezzük magunkat a „torokbaj és minden más baj” ellen.

A Szentatya betegek világnapjára írt üzenete

Kedves testvéreim!

Harminc évvel ezelőtt Szent II. János Pál azért vezette be a betegek világnapját, hogy Isten népét, a katolikus egészségügyi intézményeket és a civil társadalmat arra ösztönözze, hogy fokozottan figyeljenek a betegekre és mindazokra, akik őket gondozzák. [1]

Hálásak vagyunk az Úrnak azért a fejlődésért, amelyet az elmúlt évek során a rászegyházakban világszerte elértünk. Sok előrelépést tettünk, de még mindig hosszú út áll előttünk azért, hogy minden beteg, a szegényebb és marginalizáltabb helyeken és helyzetekben élők is hozzáférjenek a szükséges egészségügyi ellátáshoz és részesedjenek lelkipásztori gondoskodásban, mely segíti őket, hogy betegségüket a megfeszített és feltámadt Krisztussal egyesülve éljék meg. A betegek harmincadik világnapja – melynek záróünnepsége a világvárvány miatt nem a perui Arequipában, hanem a vatikáni Szent Péter-bazilikában lesz – segítsen minket abban, hogy növekedjünk a betegek és családjuk iránti közelségben és szolgálatban.

A betegek harmincadik világnapjára választott téma: „Legyetek irgalmasok, amint

Atyátok is irgalmas” (Lk 6,36), mindeneke előtt Isten felé fordítja tekintetünket, aki „irgalmasságban gazdag” (Ef 2,4); aki mindig atyai szeretettel fordul gyermekei felé, még akkor is, ha azok eltávolodnak tőle.

Az irgalmasság ugyanis Isten par excellence neve, mely nem alkalmi érzelemként mutatja meg természetét, hanem jelenlévő erőként mindabban, amit ő tesz. Egyszerre erő és gyengédség.

Ezért csodálattal és hálával mondhatjuk, hogy Isten irgalmassága magában foglalja az atyaságot és az anyaságot is (vö. Iz 49,15), mivel Isten az apa erejével és az anya gyengédségével gondoskodik rólunk; szüntelenül arra vágyik, hogy a Szentlélekben új életet ajándékozzon nekünk.

Az Atya betegek iránti irgalmas szeretetének legfőbb tanúja az ő egyszülött Fia. Az evangéliumok számos alkalommal beszámolnak Jézus és a legkülönbözőbb betegségekben szenvedő emberek találkozásáról! „Jézus bejárta egész Galileát, tanított a zsinagógákban, hirdette országának evangéliumát, s gyógyított minden betegséget és fogyatékoságot a nép közt” (Mt 4,23). Feltehetjük a kérdést, hogy Jézus miért tanúsított ilyen különleges figyelmet a betegek felé, olyannyira, hogy ez az apostolok küldetésében is elsődleges fontosságúvá vált, akiket a Mester azért küldött, hogy hirdessék az evangéliumot és gyógyítsák a betegeket (vö. Lk 9,2).

Egy huszadik századi filozófus ennek okát így fogalmazza meg:

„A fájdalom abszolút módon elszigetel, és az abszolút elszigeteltség szükségessé teszi, hogy a másikkal forduljunk, hogy a másikkal kiáltunk”. (Emmanuel Lévinas)

Amikor az ember a betegség következtében saját testében tapasztalja meg a gyengeséget és a szenvedést, a szíve elnehezül, a félelem nő, a kérdések sokasodnak, és az élet értelmére vonatkozó kérdés még sürgetőbbé válik. Hogyan is feledezhetnénk meg ma azokról a betegekről, akik a világvárvány idején földi életük utolsó szakaszát magányosan, intenzív osztályon töltötték, bizonyosan nagylelkű egészségügyi dolgozók gondoskodása mellett, de mégis távol szeretteiktől és életük legfontosabb embereitől? Ez segít felismernünk, mennyire fontos az, hogy Isten szeretetének legyenek tanúi, akik a betegek sebeire a vigasztalás olaját és a remény borát öntik, Jézus példáját, az Atya irgalmát követve. ...

Áldjuk az Urat az orvostudomány fejlődéséért, különösen az utóbbi időkben végbement fejlődéséért; az új technológiák lehetővé tették, hogy olyan terápiák jelenjenek meg, amelyek nagy hasznára vannak a betegeknek; a kutatás továbbra is értékes hozzájárulást nyújt a régi és új betegségek felszámolásában; a rehabilitációs orvoslás nagymértékben bővítette ismereteit és képességeit. Mindemellett azonban nem szabad megfélemlenünk minden beteg egyediségéről, méltóságáról és törekénységéről.

A beteg mindig fontosabb, mint a betegsége, és éppen ezért semmilyen terápia sem tekinthet el a beteg meghallgatásától, történetétől, szorongásaitól és féltreállításaitól.

Ha gyógyítani nem is lehetséges, az ápolás mindig lehetséges. Mindig lehet vigasztalni, mindig lehet érezettni a közelséget, amely elsőként az emberrel és nem a patológiával törődik.

Ezért remélem, hogy a szakképzés lehetővé teszi majd az egészségügyi dolgozók számára azt, hogy képesek legyenek a betegeket meghallgatni és velük személyes kapcsolatot teremteni. ...

Az elmúlt harminc évben egyre inkább felismerték az egészségügyi pasztoráció nélkülözhetetlen szolgálatát. Ha a szegények – és a betegek egészségüket illetően szegények – legsúlyosabb hátrányos megkülönböztetése a lelki gondoskodás hiánya, akkor nem mulaszthatjuk el, hogy ne kínáljuk fel számukra Isten közelségét, áldását, igéjét, a szentségek kiszolgáltatását és a hitben való növekedés és érette válás útját. Ennek kapcsán szeretnék mindenkit arra emlékeztetni, hogy a betegekhez való közelség és lelkipásztori gondozásuk nem csak egyes, külön erre kijelölt lelkipásztorok feladata; a betegek látogatása Krisztus minden tanítványának szóló meghívás.

Hány beteg és idős ember él otthon és várja, hogy meglátogassuk őket! A vigasztalás szolgálata minden megkeresztelt ember feladata, szem előtt tartva Jézus szavát: „Beteg voltam, és meglátogattatok” (Mt 25,36).

Kedves testvéreim, Máriának, a Betegek Üdvének közbenjárásába ajánlom az összes beteget és családjaikat. A világ fájalmát magára vevő Krisztussal egyesülve találjanak értelmet, vigasztalást és bizalmat! Imádkozom az összes egészségügyi dolgozóért, hogy irgalmasságban gazdagon ne csak megfelelő ellátást, hanem testvéri közelséget is nyújtsanak a betegeknek.

Szívvel adom apostoli áldásomat mindenkire.

Kelt Rómában, a Lateráni Szent Jánosnál, 2021. december 10-én, a Loretói Boldogságos Szűz Mária emléknapján. *Ferenc*

A Szentatya február 14-i Twitter üzenete:

„A hit nem kötelességből, nem valami megteendőből születik meg és születik újjá, hanem egy befogadandó szerető pillantásból. Így válik a keresztény élet széppé: ha nem saját képességeinkre és terveinkre, hanem Isten tekintetére épül.” (Ferenc pápa)

„Kerestem, akit szeret a lelkem, megtaláltam, megragadtam, el nem engedem” (Énekek éneke 3,4) Valentin nap kapcsán honnan is idézhetnénk?! Ne gondoljuk, hogy pusztán üzleti érdekek áldozatiként ünnepeket ünnepelhetjük e napot! Az első Valentin-üzenet írója – az egyik feltevés szerint – egy bebörtönzött pap lehetett a III. században, aki II. Claudius császár tilalma ellenére megeskette a katonákat és jegyesüket. A császár vélelme szerint a nőtelen katona jobb harcos, ezért megtiltotta a házasságkötést katonái számára. Bálint pap a hite erejével visszaadta börtönőre vak leányának látását. Február 14-i kivégzése előtt egy búcsúüzenetet küldött a lánynak „a te Valentinod” aláírással. Innen eredeztethető a manapság milliárdnyi Valentin – üzenet.

A hónap szentje: Szent Patrik

Szent Patrik reggeli imája:

„Erőben kelek fel, a legszentebb Háromság hívásában / a Háromság vallásában, a mindenséget teremtő Egység megvallásában. / Erőben kelek fel, / Krisztus születésének és keresztelésének, / megfeszítésének és sírbatételének, / feltámadásának és mennybemenetelének, / másodszori eljövételének erejében kelek föl.”

Patrik Britanniában született 385 körül. Tizenhat éves volt, amikor ír tengeri rablók elhurcolták rabszolgának. Birkákat kellett őriznie Írország nyugati partvidékének hegyein. Elhurcoltatását később jogos büntetésnek tekintette azért, mert

„elfordult Istentől, parancsait nem tartotta meg, és nem hallgatott a papokra, akik az üdvösségre intették”. Elhurcolóit nem átkozta, jól tudta, hogy azok a kor „szokásai” szerint cselekedtek, és ezek szenvedtek el hasonló sorsot.

Hatévi fogság után Patrik egy éjszaka álmában hangot hallott, amely azt mondta neki: „Jól teszed, hogy bőjtölsz. Nemsokára visszatérsz hazádba.” Rövid idő múlva még ezt mondta a hang: „Lám, a hajód készen áll!” A hang indítására Patrik elmentekült, és az ismeretlen, ellenséges földön hosszú menetelés után elérte a tengert. Egy hajón Galliába került, ahol még egy ideig szolgálnia kellett, majd visszatért Britanniába szüleihez.

Egy éjszaka azonban az írek hangját hallotta álmában: „Kérünk, jöjj, és élj közöttünk!” Ezután fölvetelét kérte az egyházi rendbe, így akarta követni a hívást, amelyet úgy értelmezett, hogy missziós munkát kell végeznie az írek között. Amikor Celesztin pápa tervei szerint egy püspököt kellett Írországra küldeni, hogy az addig szórványosan kezdeményezett térítést elvégezze, Patrikra esett a választás, aki nagy jártasságra tett szert a Szentírásban. A Biblia ismerete később is különleges ismertetőjele lett az ír egyháznak.

Patrik írországi missziója páratlanul sikeres volt. Nemcsak a törzsfőket nyerte meg, hanem magát a népet is, amelyet a sziget legeldugottabb zugaiban is fölkeresett. Az írek részéről szokatlan készséggel találkozott. Ennek a ténynek köszönhető, hogy Írország kereszténnyé válása vértanúk nélkül ment végbe. Patrik nyugodt határozottsággal juttatta érvényre akarátát, amint ezt láthatjuk néhány ránk maradt leveléből. Bizonyára még fogsága idejéből emlékezett rá, hogy az élénk ír temperamentumnak szüksége van arra, hogy szilárd keretek közé szorítsák. A papok és a világiak életét világos rendelkezésekkel fékezte meg, és ezzel megvetette alapjait annak a szokatlanul kemény fegyelemnek, amellyel az ír egyház századokon át kitűnt, és amely képessé tette, hogy kiálljon egy rettenetes üldözést.

Sikere nyilván annak a körülménynek is tulajdonítható, hogy bár egykor az írek foglya volt, aki egy püspök teljes hatalmával tért vissza, sohasem viselkedett győzőként. 461. március 17-én halt meg. (Magyar Kurír) Szent Patrik hite, ereje, küzdeni tudása és annak eredményessége adjon számunkra is erőt és hitet a mindennapok folyton megújuló küzdelmeiben! ESJ

Mit mond isten ígéje arról, hogy miért vagyok?

„Mindenek Őáltala és Őreá nézve teremtettek” (Kolossé 1,16b) Mark Twain mondta: A két legfontosabb dátum az életünkben a születésünk napja, és a nap, amikor rájövünk, hogy miért. Isten nem teremtett semmit cél nélkül. Élsz, ez már azt jelenti, hogy van célja.

Honnan tudod meg a célt? A válasz Istennél van. Ne embereknél keresd a választ. És az sem igaz, hogy ha mélyen magadba tekintesz, akkor megtalálod. Nem te teremtetted magad. Csak a teremtőd tudja elmondani. Ha a kezdedbe kerül egy új technikai eszköz, akkor fogalmad sincs, hogy mit kezdj vele. Hacsak nem kérdezed meg a tervezőt, illetve el nem olvasod a használati útmutatót. Honnan tudod meg a célt? Beszélj a Teremtőddel és olvasd a Bibliát!

Krisztusra nézve mondja: „Mindenek Őáltala és Őreá nézve teremtettek” (Kol 1,16b). Krisztus által vagy és Krisztusban van az életed célja is. Ha úgy tetszik: Isten által vagy és Istenben van az életed célja is. Istennek célja van az életeddel. Milyen időtartamra? 1 órára vasárnap? Vasárnap az Őr napja, így egy-egy napra hetente? Az életem egy-egy szakaszában? Egészen halálomig? Istennek célja van az életeddel, de nem csak rövid időtartamra. Mi a rövid idő?! A heti óra, a hetente egy nap, az életszakaszok, a földi élet?! Az ember az örökkévalóságra teremtett lény. Istennek nem csak e maximum 120 esztendő van a céljaiban, hanem az örökkéva-

lóság is, amit megoszt a képmására teremtett emberrel, akik Vele kapcsolatba lépnek! Az örök élet szempontjából ezek az évtizedek eltörpülnek. Akkor miért helyeztet minket ide? Miért nem rögtön a mennyországba? Ez az élet felkészülés a következőre! Azért vagy itt, hogy felkészülj az örökkévalóra! Azért vagy itt, hogy gyakorold, amit az örökkévalóságban csinálsz! A mennyország nem pihenés, láblógatás, unatkozás, ahogy a kárhozát sem buli az ismerősökkel!

Ez az írás arról szól, hogy mi a célja Istennek Veled, mit kezdj az életeddel! Őt célt emelünk ki, amit e földi szakaszban gyakorolnunk kell, hogy felkészüljünk a következőre!

1. ISTEN ÖRÖMÉRE TEREMTETTEM. „Méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy tied legyen a dicsőség, a tisztesség és a hatalom, mert te teremtettél mindent, és minden a te akaratodból lett és teremtett” (Jel 4,11) Isten azért teremtett, hogy szeressen. Isten szeretet. Istennek nincs szüksége rád, de akart téged. Isten öröme teremtettünk. „Gyönyörködik népében az ŐR” (Zsolt 149,4) Isten szeret, és e szeretetben akarja, hogy növekedj e földi szakaszban! „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és a nagy parancsolat.” (Mt 22,37-38) „Mert szeretetet kívánok, és nem áldozatot, Isten ismeretét, és nem égőáldozatokat.” (Hós 6,6) Mit jelent ez számodra? **AZ ÉLETEM CÉLJA, HOGY MEGISMERJEM ÉS SZERESSEM ISTENT.** Az első célt sokan eltevesztjük: „el-tévelyedtek a hittől” (1Tim 6,21).

Honnan tudod, hogy elszakadtál? Amikor úgy cselekszel, mintha nem is volna Isten. Az aggodás is jelzi, hogy úgy gondolkodol és élsz, mintha nem volna Isten és nem volnának az ígéretei. Az aggodás gyakorlati ateizmus.

2. ISTEN CSALÁDJÁBA TEREMTETTEM. Isten akart egy családot. Nem volt szüksége egy családra, de akart egy családot. „Magának kiválasztott minket Őbenne [Krisztusban] a világ teremtése előtt, hogy legyünk mi szentek és feddhetetlenek Őelőtte szeretet által, Eleve elhatározván, hogy minket a maga fiaivá fogad Jézus Krisztus által az Ő akaratjának jó kedve szerint” (Ef 1,4-5) Isten a saját családjába fogad Krisztus által, Őáltala tudsz megbékélni Istennel. A fizikai család nem marad egyben, de a lelki családod örökké. „Áldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, a ki az ő nagy irgalmassága szerint újonnan szült minket élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által, Romolthatatlan, szeplőtelen és hervadhatatlan örökségre, a mely a mennyekben van fenntartva számunkra.” (1Pt 1,3-4) Nem mindenki Isten családtagja?! Igen, nem mindenki Isten gyermeke. Ez örökbefogadással történik. Azok lesznek családtagok, akik oda akarnak tartozni! Ez a család az egyház: „az Isten háza, mely az élő Istennek egyháza, az igazságnak oszlopa és erőssége.” (1Tim 3,15b) „Sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai.” (Róm 12,5) Isten azt szeretné, hogy oda tartozz! Ne lelki árva légy, hanem a családhoz tartozz! Isten tervét az életedre nem tudod megvalósítani magad! Ezt ki kell mondanunk. Közösségre teremtettünk! Ezért kell, hogy elköteleződj egy lelki közösséghez! Ezért van a helyi gyülekezet! Ez az alapja a lelki életünknek! **AZ ÉLETEM CÉLJA, HOGY TANULJAM MEG SZERETNI A MÁSIKAT.** Kezd el szeretni a valódi embereket, nem az ideális keresztyén testvéreket. Azokat az embereket, akik nemszeretem emberek.

3. KRISZTUSHOZ VALÓ HASONLATOSSÁGRA TEREMTETTEM. Az egyetlen, aki tökéletesen megjelenítette Isten képmását emberként. Ezért akarja Isten, hogy gondolkodj, szólj, cselekedj úgy, mint Jézus. Ha már a család tagja vagy, akkor Isten azt akarja, hogy felnőj a családban. Istent sokkal jobban érdeklí, hogy ki vagy, mint hogy mit csinálsz. A személyed viszed a mennybe, akivé lettél. Ezért olyan fontos, hogy Krisztushoz válj egyre hasonlóbba. „Mert akiket eleve kiválasztott, azokról eleve el is rendelte, hogy hasonlókká legyenek Fia képéhez.” (Róm 8,29) Mielőtt az ember teremtett, már ott a terv. Légy Krisztushoz hasonló! Miért történik minden az életedben? Hogy egyre inkább Krisztushoz hasonlíts! Istent jobban érdekli a személyed, mint az, hogy kellemesen, problémamentesen éld végig az életed. „Az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban is megvolt.” (Fil 2,5) Milyen az? Galata 5,22-23 a Lélek gyümölcse tökéletesen megmutatja. Ehhez idő kell. AZ ÉLETEM CÉLJA, HOGY NŐVEKEDJEK LELKILEG.

4. ISTEN SZOLGÁLATÁRA TEREMTETTEM. Senkit nem ugyanúgy alkotott a szolgálatára. „Te alkotad veséimet, te formáltál anyám méhében.” (Zsolt 139,13) Különböznek a lelki ajándékaink, a szívünk, a képességeink, a személyiségünk, a tapasztalatunk. „Mert az ő alkotása vagyunk, akiket Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtett, amelyeket előre elkészített Isten, hogy azok szerint éljünk.” (Ef 2,10) Mindenkinek van szolgálat. „Ki milyen lelki ajándékot kapott, úgy szolgáljatok azzal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai.” (1Pt 4,10) AZ ÉLETEM CÉLJA, HOGY SZOLGÁLJAM ISTENT AZZAL, HOGY MÁSOKAT SZOLGÁLOK. „A király így felel majd nekik: Bizony, mondom néktek, amikor megtettétek ezeket akárcsak eggyel is a legkisebb atyámfiak közül, velem tettétek meg.” (Mt 25,40)

5. KÜLDETÉSEM VAN ISTENTŐL. „Ahogyan engem elküldtél a világba, én is elküldtem őket a világba.” (Jn 17,8) „De én mindezekkel nem gondolok, sőt még az életem sem drága, csakhogy elvégezhessem futásomat és azt a szolgálá-

tot, amelyet az Úr Jézustól azért kaptam, hogy bizonyosságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról.” (ApCsel 20,24) „Sok gondolat van az ember elméjében; de csak az Úrnak tanácsa áll meg.” (Péld 19,21) Túl kicsi küldetésünk van: jól kinézni, jól érezni magunk, a jót birtokolni. AZ ÉLETEM CÉLJA, HOGY AZ Ő KÜLDETÉSÉT TÖLTSEM BE. „Azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, többé ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt.” (2Kor 5,15)

„Éreztétek, és lássátok, hogy jó az ÚR! Boldog az az ember, aki hozzá menekül.” (Zsolt 34,9) Ha valaki annyira szeretett, hogy meghalt érted, nem akarnád megismerni? Szeretnénk továbbra is ajánlani mindehhez hittanosaink és más érdeklődő gyerekek számára, hogy gyülekezetünkben minden vasárnap BIBLIAKLUB van vasárnaponként 9:30-kor. Szeretettel várjuk őket, az érdeklődő szülőket pedig utána az ISTENTISZTELETRE 10:30-tól. És félévenként be lehet kapcsolódni 6. osztálytól az ifjúsági óra jellegű KONFIRMÁCIÓS ÓRÁKBA (keddenként 16-tól).
Fekete Zoltán

ÚSZÁS

Már az év elején úszunk a sikerben

Szekszárd Városkörnyéki Úszóverseny

Január 17-én a Szekszárd Városkörnyéki Úszó Körzeti Diákolimpiának adtunk ott-hont a Bátaszéki Tanusodában.

Több szempontból is rendhagyó volt a verseny, amit két éve rendeztünk meg utoljára. Egyrészt csak és kizárólag bátaszéki intézmények diákjai vettek részt rajta, mert a többi iskolában az úszásoktatás nagyon komoly nehézségekkel küzdött az utóbbi két évben.

Másrészt úgy döntöttünk, ha már csak ilyen szűk körben leszünk, miért is ne hívjuk meg a kiskezdőinket egy kvalifikációs program nem kvalifikációs versengésére. És ugyanezen megfontolásból a középiskolás úszóinknak is tartottunk egy amolyan hivatalos időmérő versengést, és így már egy elég élvezetes 40-50 fős versenyt tudtunk lebonyolítani, melyben természetesen teszteltük az általános iskola I-IV. korcsoportját (2013-2007), akik a megyei úszóversenyre készültek.

Kezdő kategóriák eredményei: 12 méteres szabad úszásban: 1. hely: **Benczenleitner Zente, Lampek Fruzsina, Gaszner Nóra**. 2. hely: **Erős Laura, Tantos Hanna**. 3. hely: **Mann Zamira**. 25 méteres szabad úszás: 1. hely: **Janács György, Lassú Eszter, Rend Iringó, Nagy-Jánosi Bátor, Pfeifer Míra, Lampek Zétény, Rend Hunor, Bartha Réka**. 2. hely: **Rózsahegyi Norbert, Gyóni Léna, Mészáros Jázmin, Benizs Bence, Béda Zselyke, Gaszner Ferenc, Buzás Attila**. 3. hely: **Gányi Máté**

Haladó kategóriák eredményei: Gyorsúszás: 1. hely: **Molnár Norbert, Barabás Dorka, Péter Gábor, Fekete Hédi, Bozsó Máté, Mattenheim Liza, Szücs Kristóf, Mattenheim Janka**. 2. hely: **Pesti Ábel, Mátyás Míra, Fekete Ágoston, Szabó Bence, Liebhauser Zsóka, Fekete András, Fekete Sára**. Mellúszás: 1. hely: **Janács Árpád, Barabás Dorka, Pesti Sándor, Fekete Hédi, Szabó Bence, Fekete Zsófia, Szücs Kristóf, Fodermayer Anna**. 2. hely: **Mátyás Míra, Janács Mihály, Szabó Milán**

Hátúszás: 1. hely: **Molnár Norbert, Rózsahegyi Viktória, Péter Gábor, Bozsó Máté, Mattenheim Liza, Fodermayer Anna**. 2. hely: **Fekete Ágoston, Liebhauser Zsóka, Fekete Sára**. 3. hely: **Fekete Zsófia, Mattenheim Janka**

Gyorsváltó:

1. hely: • **Janács Árpád, Lampek Zétény, Molnár Norbert, Pesti Ábel**

• **Barabás Dorka, Mátyás Míra, Rózsahegyi Viktória, Felkert Lara**

• **Péter Gábor, Fekete Ágoston, Janács Mihály, Pesti Sándor**

Tolna Megyei Úszó Diákolimpia

Két nappal a körzeti úszóverseny után az I-IV. korcsoportosok számára újabb megmérettetés következett, a Bonyhádon megrendezett Tolna Megyei Úszó Diákolimpián.

Az igazat megvallva, bár éremben reménykedtünk, országos továbbjutással nem számoltunk. Nem azért, mert önbizalomnak híján lennénk, és nem is azért, mert nem tettünk meg mindent a jó ered-

mény érdekében. Egyszerűen az látszott reálisnak, hogy tisztes helytállással hozunk néhány érmet. Mint azt korábban kifejtettük, nem volt egyszerű másfél év. A bezárt uszoda nem kedvezett sem a létszámnak, sem a motivációnak, megfigyeltünk, és nem a saját felkészülési szisztémánkat csináltuk, csupán sodródunk az árral. Volt, hogy hónapok teltek el vizes felkészülés nélkül.

Az előjelek ellenére a verseny előtti futambeosztáson már látszott, hogy néhány nevezési időnk elég reménykeltő.

Aztán jött a verseny pillanata. Természetesen a kicsiktől – első megyei versenyen indulóktól – nem várunk többet, mint szépen leúszni a távot és kicsit beledókolni a házon kívüli légkörbe.

Mátyás Míra, Barabás Dorka és Molnár Norbert teljesítménye mindenképp dicséretet érdemel, hiszen ők azok a kisiskolások, akik jelenleg képesek tartani a frontot, és munkájukkal kiérdemelték a részvételt. Biztosak vagyunk abban, hogy ezek a gyerekek ugyanezzel a szorgalommal folytatják, be fogják érni a megyei mezőnybe. A felsősök sem voltak könnyű helyzetben, de az ő előnyük a minimális rutin, ami meg is hozta a várt és a váratlan sikert.

Szabó Bence és Bozsó Máté helyezése borítékolható volt, hozták is a dobogót. Váratlan sikernek mondható **Fekete Zsófi** bronzérme, aki mellé a szerencse is odaszegődött. A harmadik helyen – előtte – érkező versenyzőt szabálytalan fordulás miatt kizárták, ezért egy helyezést előreugorva meg lett a bronzérem. Meglepetésnek számított a **Fekete Ágó, Péter Gábor, Pesti Sándor, Janács Misi** gyorsváltó csapat ezüstérme, akik egészen jól tartották magukat a vezető bonyhádi csapat mögött, végül ezüstéremmel zártak. Abban is biztosak vagyunk, hogy ez a fiú négyes egyenként is hallatni fog magáról, és két év múlva, akár ebben a formációban képesek lehetnek egy országos továbbjutásra is.

A legnagyobb meglepetés és öröm **Mattenheim Liza** teljesítménye volt, aki gyors- és hátúszásban is a bonyhádiak egy nagyon szépen és technikásan úszó versenyzőjét tudta legyőzni mind gyors, mind pedig hátúszásban.

1. hely **Mattenheim Liza** 100 gyors és 100 m mellúszás. 2. hely **Szabó Bence** 100 m mellúszás, **Janács Mihály, Pesti Sándor, Péter Gábor, Fekete Ágoston** 4×50 m gyorsváltó 3. hely **Bozsó Máté** 100 m hátúszás, **Fekete Zsófia** 100 m mellúszás

A Tolna megyei bajnokság érmesei

Kecskeméti kvalifikáció

A tolnai siker után Bács-Kiskun megye következett. Azok a sportolóink, akik megyén kívüli intézményben járnak, az adott megyében kell kvalifikálniuk az országos döntőre. Így történt meg, hogy **Szűcs Kristóf** február 9-én, Kecskeméten versenyzett. Kategóriájában, a 100 méteres mellúszásban 16 nevező volt, de iskolája sajnos nevezési idő nélkül nevezte a versenyre, így az első futamba került, melyet ugyan toronymagasan nyert, de az erősebb futam győztese végül jobb időeredmény-nyel jutott tovább az országos versenyre.

Ezzel együtt, büszkéek lehetünk, mert a kecskeméti helyszín, mind az indulók számát és tudásszintjét, mind a rendezési körülményeket tekintve országos színvonalú volt. Kristófnak ez volt az első középiskolás megyei versenye, mely igen biztató

a jövőre nézve, tekintettel arra, hogy az egyik legfiatalabb volt a mezőnyében.

Eredmény: 2. hely **Szűcs Kristóf** 100 m mellúszás

Az országos döntőre készülünk

A megyei fordulók ezzel lezárultak, és a bátaszéki versenyzők a nem túl rózsás előjelek ellenére 6 kategóriában kvalifikáltak a márciusi országos döntőre, amelyiknek Debrecen ad otthont.

Szurkoljunk a résztvevőknek!

Fodermayer Anna – 100 m mellúszás

Szabó Milán – 100 m mellúszás. **Mat-**

tenheim Janka – 100 m gyorsúszás.

Fodermayer Anna, Fekete Sára, Mat-

tenheim Janka, Sörös Petra – 4×50

gyorsváltó. **Mattenheim Liza** – 100 gyor-

súszás, 100 m hátúszás. -akoszu-

Az országos döntőbe jutott középiskolás lány csapat

Barátságos felnőtt férfi mérkőzés Bonyhád ellen

A Bonyhádi Malamut csapatával játszottunk hazai pályán, ahol az első féldőt jól hoztuk, de a 3. negyedben 11 ponttal elhúzott az ellenfél. A második féldőben sem sikerült a dobószázalékunkon javítani, és

hiába váltotta fel a zóna védekezésünket az emberfogás, a bonyhádiak tripla sorozatát nem tudtuk megállítani. A 13 játékost felvonultató csapatunk egy remek meccsen kapott ki, amire szívvel-lélekkel készült

mindenki. A mérkőzést színesítette, hogy Szegedi Dezső két fiával egyszerre lépett pályára. Szakosztályunk működését meghatározza a sport iránti elkötelezettség és alázat. Ebben férfi csapatunk példamutató. Sok éve oszlopos tagjai egyesületünknek.

Bátaszék-Bonyhád 51-73

1. negyed: 15–15, 2. negyed: 5-11, 3. negyed: 12-23, 4. negyed: 19–24.

BSE játékosok: Bozsolik 10/6, Pomsár 10, Szegedi M. 9/3, Szabó 8, Birck 4, Heberling 3/3, Parti 3/3, Nagy 2, Szegedi Á. 2, Szegedi D. –, Péter –, Ruppert –, Tóth –

Edző: Pomsár Szilvia

KC

AJÁNLÓ

Együtt, szabadon

A fenti címet kapta az az utcai vándorkiállítás, amelyiket február végén lehetett megnézni Szekszárdon, a Wosinsky Mór Megyei Múzeum épülete előtt. Olyan magyar cigány hősök portréit láthatták, és röviden összefoglalt életútját olvashatták a járókelők, akik a hősiességükkel, a helytállásukkal, a kulturális, művészeti vagy közösségszervező teljesítményükkel a magyar nemzeti közösség egésze számára mutatnak vagy mutattak az életükben példát.

A kiállítás összesen 33 tablóból áll: Bari Károly, Choli Daróczy József, Debre Magdolna, Cziffra György, Horváth M. Judit, Kovács József Hontalan, Szentandrassy István...

Az egész kezdeményezés nagy-szerűségén kívül – leszámítva a manapság nélkülözhetetlen politikai felhangot, amelyik a megnyitóra most is betette sáros lábát – az jutott eszembe, vajon a mindennapok embere mennyire ismeri ezeket a figurákat. A Szekszárdon élők tudják egyáltalán, hogy voltak, van-

nak és lesznek magyar cigány hősök? A bátaszékiek közül emlékszik valaki arra, hogy – amikor én még gyerek voltam – többen közülük tartalmas órákat töltöttek a dél-tolnai kisvárosban, azaz náluk, ven-

újságíró már akkor megfogalmazhatta: „A műveltség fegyver az irigység ellen.”? Vagy: „Az előítéletek olyanok, mint a páncélos lovagok. Nehéz kiütni őket a nyeregéből.”? Vajon emlékeznek még rá?

Vannak emlékeik róluk?

A tapasztalatom az, hogy az emlékek megkopnak, sőt néha átírja őket az egyéb akarat, amelyiknek illik megfelelni, vagy amelyik függvénye a megélhetésünk, a családunk boldogulása... Ezzel együtt vannak örökérvényű emberek (cigányok és nem cigányok), akik az időtlenségük miatt velünk maradnak végérvényesen. Ilyen az a Kosuth-díjas festőművész is, aki szívesen borozgatott egykor a Szent István téri épületben a bátaszéki református lelkész barátjaként, és aki szinte napra pontosan két éve nem

lehet már közöttünk, és aki azt mondta: *IMÁDOM MAGYARORSZÁGOT. MERT MEGÉRDEMLI. MERT GYÖNYÖRŰ.*

CséeL

déggként vagy barátként? Hogy az öreg Choli szájából lehet, hogy Bátaszéken is elhangzottak a szavak: „Egyetlen erkölcs van.”? Hogy az ismert cigány költő és

REJTVÉNY

Előző havi helyes megfejtésünk: „Arcod rejtse álarc mögé, öltél cifra maskarát!”. Februári nyertesünk: **Komonyi Orbán** (Bátaszék, József A. u.), akinek gratulálunk! Nyereményét – a Bátaszékért Marketing Nonprofit Kft. jóvoltából – személyesen veheti át a Petőfi Sándor Művelődési Házban. Az alábbi rejtvényünk helyes megfejtői között is ajándékot sorsolunk ki! **Beküldési határidő: 2022. március 18.** A megfejtéseket postai úton a Cikádor újság szerkesztőségébe várjuk: 7140 Bátaszék, Szent István tér 7.; vagy elektronikusan a következő e-mail-címre: cikador@bataszekert.hu (név és lakcím megjelölésével).

Rejtvénykészítő: Tóth Gábor

JÁRAN-DÓSÁG	MEZŐ	NEM ÁLLANDÓ	LÍVIA BECÉZVE	MAGÁVAL VISZI A SZÉL	NITROGÉN VEGYJELE	VASI TELEPÜLÉS	TRÓJÁBAN SZÜLETETT HŐS	NAGYON RÉGI	KISDED-ÖVŐ
TÖK VÉGE!	RÓMAI EZRES	ÁLLANDÓ	LÍVIA BECÉZVE	MAGÁVAL VISZI A SZÉL	NITROGÉN VEGYJELE	VASI TELEPÜLÉS	TRÓJÁBAN SZÜLETETT HŐS	NAGYON RÉGI	KISDED-ÖVŐ
A MEGFEJTÉS ELSŐ RÉSZÉ	NÉMÁN BÚSI!	SZESZÉLYES	LÍVIA BECÉZVE	MAGÁVAL VISZI A SZÉL	GÁLSZÉLEK!	ÜVEG	TRÓJÁBAN SZÜLETETT HŐS	KÁLIUM ÉS NITROGÉN	KISDED-ÖVŐ
A MEGFEJTÉS ELSŐ RÉSZÉ									A
HARMONIKUS (TAGOK)						BILLEG			
KÉZPEREM!	STEFFI ...; NÉMET TENISZESZŐNŐ RÉGÉSZ ŐRÖME				IDEGEN GÁZ	ANTIK RÓMAI PÉNZ		DISZPRÓZIUM VEGYJELE	
ELTAKARJA			VÁCI MIHÁLY VERSE (HÁROM SZÓ) RÓMAI ÖTVENES		HOSSZÚ MORZSEJEL			TEJTERMÉK	
A KÉS LÉNYEGE		RENDSZERES PROGRAMJA VAN				SZINTÉN NEM		ZORRÓ JELE	
TARTÓSÍTÓ OLDAT		SÜTÉS KELLÉKE					JA ÚGY!	LABDASPORT JÁTÉKOSA	
AROMA							NÉMET		
	KLASSZIKUS KÖTŐSZÓ						SÁP SZÉLEK!		
	SZOMJOLTÓ								
HÍD KÖZEPE	IPARI TERMÉKOSZTÁLYOZÁS R. A MEGFEJTÉS FOLYTATÁSA								
ELEKTRONVOLT		VÉGÉN ÜL!					TETŐCSERÉP		
SZIKVÍZ FÉLIG SVÉDI!		NŐI NÉV					FERTŐTLENÍTŐ OLDAT		
			TÁVOLLABBI DOLGON	SÜTEMÉNYEN LEHET ÜRES HÉTI!		ERŐSEBB TELJESÍTMÉNY TALAJ RÉSZEI	FÓT CENTRUMA!	OLASZ FOLYÓ ÉS SÍKSÁG	PÁRATLAN HŐFOK!
				GÉPJÁRMŰFLOTTA					SZÍRIAI VÁROS
				IDEGEN NŐI NÉV					
SZELLEMI ARCULATA		GYALOGOS-ÁTKELŐHELY					ISTÁLLÓ		KÉRDŐJEL
IGÉNYEL		BRAZIL ÁLLAM					ÉLŐSKÖDŐ PÓKFÉLE		CSUPÁN
ÉSZAK ... GRÓFJA; ROSSINI OPERÁJA O.I.	CSÓKOL, RÉGI SZÓVAL				KETTŐZVE: ÉRTELMETLEN BESZÉD HÁTIKOSÁR		PEREC-DARAB! TANZÁNIAI AUTÓK JELZÉSE		RÓMAI EGYES
	ANGOL HELYESLÉS								
		NŐI NÉV				SÜTŐ EDÉNY			
		ESZTENDŐ				ÜZENET ELEJE!			
			SÚLYARÁNY, RÖV.			IDŐS CSALÁDTAG			FELKIÁLTÓJEL
			LITER			TOVÁBBÁ			
MEGÉRKEZIK	É								!

Kiadványunk Bátaszék város honlapján is megtalálható: www.bataszek.hu

Molnár Optika Bátaszék Budai u. 19. www.molnaroptika.hu

Nálunk a látás megfizethető!

Molnár Réka

optometrista és kontaktológus

Molnár Péter

látserész mester

Látásvizsgálati időpont kérés online: www.molnaroptika.hu

0674/492-451 • 0630/477-1501

Lásson tisztán 2022-ben is!

GOLD CAR AUTÓSISKOLA

GÉPJÁRMŰVEZETŐI TANFOLYAM

Az autóbusz kivételével minden járműkategóriában!
Bátaszék, Dolina u. 9.

Az e-learning tanfolyamra regisztrációs telefonszám: 70/361-9485

Gerhát János iskolavezető, szakoktató

06-70-312-0748 • 06-74/491-909 • e-mail: gerhat@tolna.net

Tájékozódjon autósiskolánkról az interneten: www.goldcarautosiskola.hu

Felnőttképzést folytató intézmény 17-0014-06 számon van nyilvántartva.

2021 IV. n. évi mutatószámok: VSM elm.: 69,23% forg.: 64% ÁKÓ: nincs adat KK: nincs adat

AZ **ATTILA** BEMUTATJA:
BIRTOK

**2022.
MÁRCIUS 29.
KEDD**

**SOMOGYI ANDRÁS
SZEKSZÁRD**

BABITS MIHÁLY KULTURÁLIS KÖZPONT
SZÍNHÁZTEREM 18.00

JEGYELŐVÉTEL ITT:

- SZEKSZÁRD - RÁDIÓ ANTRITT
- SZEKSZÁRD - ROMCAR TRAVEL (Széchenyi utca 18-20.)
- TOLNA - ROMCAR TRAVEL (Bajcsy-Zsilinszky u. 120.)
- BÁTASZÉK, MŰVELŐDÉSI HÁZ

VÉDETTSÉGI KÁRTYÁT
NEM KERÜNK!

info: +36 70 77 22 048

MÉDIATÁMOGATÓNK:
rádióantritt

ONLINE JEGYEK ITT:

3500.-

HÁZASSÁGKÖTÉS

Szabó Zsolt (Bátaszék) – Törzsök Katalin (Bátaszék)

SZÜLETÉSEK

Bölcsföldi László Dávid 01.17.
Sárközi Gyula 02.06.

GYÁSZHÍR

Muskovics György 1952
Kamenszky Istvánné Kamenik Jolán 1943
Pásti Józsefné Szélig Margit 1951

Köszönetnyilvánítás

Szeretnénk megköszönni mindenkinek,
akik

NAGY JÁNOST

utolsó útjára elkísérték és fájdalunkban velünk osztoztak.

Gyászoló család

BÁTASZÉKI KLÍMAŐR

**Tartózkodj az előre csomagolt
élelmiszertől!**

Vedd figyelembe a csomagolóanyag mennyiségét és minőségét. Ha teheted, friss terméket vásárolj, elvétel esetén ne kérd a műanyag táskát és dobozt!

Ezek az apró dolgok rengeteg műanyag pazarlását akadályozzák meg.

*Tartózkodj
az előre csomagolt
élelmiszertől!*

MIT tehetünk MI?

BÁTASZÉK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA • Megjelenik 2600 példányban. • Felelős szerkesztő: ÓCSAI KRISZTINA • Kiadja: BÁTASZÉKÉRT MARKETING NONPROFIT KFT. • Felelős kiadó:

CSÖTÖNYI LÁSZLÓ A KFT. IGAZGATÓJA. • A szerkesztőség címe: 7140

Bátaszék, Szent István tér 7. • Telefon: +36 74 493 690, +36 30 701

2638. • E-mail: cikador@bataszekert.hu • Nyomdai munkálatok:

a Séd Nyomda, Szekszárd • Tel.: +36 74 529 950 ISSN: 14168065

BÁTASZÉKÉRT
Marketing Nonprofit Kft.

